

Управном одбору Друштва физичара Србије

Поштовани,

Обраћамо вам се поводом две врло проблематичне одлуке које је УО ДФС-а донео у последње време, а које су директно уперене против такмичења из физике за ученике средњих школа.

Прво, донета је одлука да се правилник за такмичења ученика средњих школа промени на начин који је у супротности са статутом ДФС-а (члан 24. став 13).

Члан 24. став 13: „Управни одбор врши следеће послове:... 13) на предлог председника Одељења, односно Одсека и Комисија, доноси Правилнике о њиховом раду и Правилнике о активностима које су у њиховој надлежности“.

Председник Одељења за средње образовање Предраг Савић је поднео предлог за доношење измена и допуна Правилника о такмичењу ученика средњих школа... Где је овде комисија видела кршење статута?!

И Комисија је могла да поднесе свој предлог или да достави примедбе на постојећи правилник, па би их УО разматрио. Зашто Комисија није то урадила?

Те измене без претходне озбиљне анализе на произвољан начин предлажу повећање броја такмичара у фермионској категорији, иако је број такмичара који се позива на државно такмичење код нас вишеструко већи него у свим другим земљама.

Под „озбиљном анализом“ ја подразумевам мишљење наставника који спремају и шаљу децу на такмичење, а они су управо на Савету одељења донели одлуку о промени правилника.

Да ли можда комисија сматра да се мишљење наставника који годинама учествују на такмичењима није достојно „озбиљне анализе“?

По статуту правилник се доноси на предлог председника Комисије за такмичења, што овом приликом није поштовано.

Изгледа да је Комисија видела у Статуту само оно што њој одговара. Види одговор горе.

Имајући наведено у виду, обавештавамо вас да Државна комисија за такмичења ученика средњих школа ради и радиће по једином важећем и на легалан начин усвојеном Правилнику донетом на седници УО ДФС од 14. јануара 2016.

На основу погрешно интерпретираног Статута Комисија је донела погрешну одлуку. Дакле, важећи Правилник је онај усвојен 1. децембра 2018. године и Комисија је дужна да поступа по њему.

Друго, усвојена је одлука о покретању новог такмичења из физике ученика средњих стручних школа и ученика општег и друштвено-језичког смера гимназија. Од када се појавио предлог за ово ново такмичење Комисија за такмичење из физике ученика средњих школа има врло јасан и прецизан став. Ново такмичење за ученике средњих стручних школа је добра идеја и заслужује подршку, међутим укључивање ученика општег и друштвено-језичког смера иде директно на штету постојећег такмичења, с обзиром на број такмичара који долазе из ових одељења. На седници УО у прошлом сазиву као и на седници Савета Одељења прошле године

у Нишу председник Комисије је јасно изнео ову примедбу. Питање је да ли је УО уопште имао информације да има нешто спорно у оваквој организацији такмичења имајући у виду да Државна комисија за такмичења ученика средњих школа ни на који начин није консултована приликом доношења регулатива везаних за ово ново такмичење.

Комисија је могла да упутити допис Управном одбору као што сада ради и да предложи измену Правилника о новим такмичењу. Управни одбор би то размотрио.

Једини који је био присутан на поменутих састанцима, и седницама УО, је председник ДФС-а, који је једини могао, а и морао да пренесе ове озбиљне примедбе Комисије. Посебно је скандалозно да се ново такмичење покренуло усред школске године и да је и поред преклапања циљне групе, државно заказано у истом термину, на истом месту, као и традиционално такмичење из физике. Чим је изашло обавештење о новом такмичењу на сајту ДФС-а, послат је протест председнику Друштва, а он се (само) прогласио ненадлежним и пребацио одговорност на УО и председника Комисије за ново такмичење.

Председник ДФС-а је овде делимично у праву. Он заиста није надлежан за то питање већ је то УО ДФС-а. Није надлежан ни председник Комисије новог такмичења.

Ове две проблематичне одлуке су постале врло корелисане последњих дана.

Тачно је да су ове одлуке корелисане, а повезане су са радом Комисије. Наиме, комисија је у претходним такмичењима тежином задатака демотивисала велики број ученика да учествују на такмичењима. Ово смо сазнали од наставника који припремају ученике за такмичење. Претпостављам да је Комисија имала намеру да оваквим начином рада селекује најбоље такмичаре за Међународну олимпијаду. Успеси на том такмичењу дају комисији за право да је извршила добру селекцију учесника олимпијада. Оно што смета већини наставника је зашто та селекција није рађена на Државном такмичењу и Српској олимпијади, већ је то некритички продужено на нижим нивоима такмичења. Како ће Комисија објаснити наставнику или ученику да на општинском нивоу одлични ученици не могу да ураде пар задатака? Ово је и био окидач за будућу одлуку Одељења за средње образовање да промени правилник. Ово је, само донекле, био разлог за покретање новог такмичења.

Занимљиво је да се информација о новом државном такмичењу појавила тек неколико дана пошто је објављено колико ће ученика бити позвано на стандардно државно такмичење. Такође број позваних такмичара је упадљиво једнак разлици броја ученика предвиђеног нелегално донетим правилником и броја предвиђеног важећим правилником. То све подстиче на сумњу да иза покретања новог такмичења из физике постоје други интереси од оних научно-промотивних.

Можда су и снаге из мрачне комунистичке прошлости биле умешане у све ово? Већ сам одговорио да је Правилник ЛЕГАЛНО донет од стране УО ДФС-а и да Комисија није ЈЕДИНА која може да иницира промену Правилника. Број позваних ученика на ново државно такмичење је онолики колики је наведен у Правилнику тог такмичења.

Индикативно је такође да нигде не постоје услови, критеријуми, резултати и задаци са претходног нивоа новог такмичења, и како се дошло до овог броја, што додатно подгрева сумње.

Ово „услови“ ми није јасно на шта се односи. За критеријуме и број позваних ученика Комисија треба да погледа Правилник о такмичењу (<http://www.dfs.rs/Pdf/Pravilnik%20o%20takmicenju%20srednje%20strucne%20skole.pdf>).

Што се тиче задатака, решења и резултата они су познати свим регистрованим наставницима и онима који су учествовали на том такмичењу. Наш је пропуст што их нисмо поставили на сајт. Од наставника нисмо добили никакве примедбе и они нису изразили никакве сумње у такмичење – ни свеже, ни подгрејане.

Такође, потпуно је нејасно како се финансира ово такмичење, које није у календару МПНТР-а, а заказује се у исти дан, на истом месту, као и стандардно такмичење. Овим се ученици и њихови наставници доводе у озбиљну заблуду да иза свега стоји Државна комисија за такмичења ученика средњих школа.

Ово такмичење се финансира из буџета ДФС-а. На сајту ДФС-а је за ново такмичење постављен формулар за регистрацију и сви који су хтели да учествују на овом такмичењу су се регистровали, тако да они сигурно нису у заблуди.

Из свега наведеног потпуно је јасно да су ове две одлуке и начин на који су оне спроведене директно уперене против традиционалног такмичења из физике. Начин на који је организовано ново такмичење је апсолутно некоректан и неколегијалан према свима који учествују, организују и припремају традиционално такмичење из физике, као и према онима који желе и треба да учествују на такмичењима за средње стручне школе.

Још увек не могу да разумем како то Комисија која је ангажована од стране УО ДФС-а са циљем да одржава и унапреди квалитет такмичења мисли да штити такмичење од тог истог УО који ју је ангажовао?

Сматрам да би Комисија требала да разуме да је УО ДФС-а тај који брине о такмичењима и да су управо пропусти Комисије били разлог за промену Правилника о такмичењима. Што се тиче новог такмичења, идеја о њему, као и групације које би биле укључене у то такмичење су потекле управо од наставника који су годинама учествовали у постојећем такмичењу. Не можете ме убедити да Комисија која има четворогодишње искуство зна боље које су циљне групе новог такмичења од наставника са дугогодишњим искуством.

Имајући све наведено у виду

1) захтевамо да Извршни одбор ДФС поништи одлуку о организовању новог такмичења 22. марта у Суботици.

Колико видим овај Допис је упућен Управном одбору, а не Извршном одбору. Комисија није та која одлучује о одржавању такмичења, она је ангажована да га спроведе.

2) захтевамо да УО ДФС донесе нови Правилник о такмичењима за средње стручне школе и измене Правилника о такмичењима ученика средњих школа на претходни на усаглашени предлог комисија које ће реализовати ова такмичења.

Да је комисија пажљиво читала Статут видела би да она може бити само један од предлагача промена правилника такмичења, никако једини. Дакле нека Комисија предложи промену правилника (ако инсистира може то назвати и „захтевом“), а УО ће размотрити предлог и донети одлуку.

3) захтевамо транспарентност у раду комисије која организује такмичења средњих стручних школа - задаци са свих нивоа такмичења морају бити објављени, као и резултати окружних и државних такмичења. Сви заинтересовани ученици и наставници морају бити информисани на почетку школске године о овим такмичењима, а не неколико дана пред само такмичење.

Ово јесте пропуст Комисије за ново такмичење, јер је почело касније него што смо хтели. Што се нас тиче ово сматрамо пилот такмичењем и сондирањем популације ученика заинтересоване за ову врсту такмичења. Циљ нам је овог пута био да покренемо ново такмичење, пустимо вест о њему, видимо одзив и реакцију. Видели смо да је такмичење наишло на добар одзив. Следеће године ће све кренути на време и одржаваће се паралелно постојећем такмичењу.

4) захтевамо да све будуће одлуке везане за такмичења из физике ученика средњих школа УО ДФС доноси уз претходно прибављено мишљење, а где је то потребно и сагласност, Државне комисије за такмичења из физике ученика средњих школа.

И овај захтев ће бити размотрен на седници УО ДФС-а.

Државна комисија за такмичења из физике ученика средњих школа
председник комисије
доц. др Божидар Николић, Физички факултет

Прави назив Комисије је наведен у правилнику и он је "Комисија за такмичења ученика средњих школа Друштва (физичара Србије)". Назив "државна комисија" је у Правилнику коришћен само као скраћени назив те комисије. Тај назив је остао као ознака да та комисија ради на републичком нивоу, а не значи да је држава Србија икако укључена у формирање те комисије. Коначно, ДФС је невладина организација.

Братислав Обрадовић
Председник УО ДФС-а